

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิผลของการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวแบบ
ครอบคลุม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวรินทร์ เวียง โอสถ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. พิกุล บุญช่วง ประธานกรรมการ
อาจารย์ นพ. รังสฤษดิ์ กาญจนะวณิช กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะหัวใจล้มเหลวเป็นภาวะของโรคที่เรื้อรังและซับซ้อน ทำให้ผู้ป่วยมีการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบ่อยครั้ง ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการดูแลที่เหมาะสมและต่อเนื่องเพื่อป้องกันการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำ ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวจึงต้องอาศัยการดูแลเป็นทีม ในปัจจุบันนี้โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ได้พัฒนารูปแบบของการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “การดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวแบบครอบคลุม” ซึ่งทีมการดูแลสุขภาพ ประกอบด้วย แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจ พยาบาล และบุคลากรในทีมสุขภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีกิจกรรมการดูแลรักษาที่ผู้ป่วยและครอบครัวมีส่วนร่วม กิจกรรมจะเริ่มตั้งแต่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจนกระทั่งจำหน่าย และมีการประเมินผลกิจกรรมและสุขภาพ เมื่อผู้ป่วยมารับการรับบริการตรวจรักษาตามนัดที่คลินิกภาวะหัวใจล้มเหลว พร้อมทั้งให้กิจกรรมการดูแลซ้ำในกรณีที่ยังมีปัญหาด้านสุขภาพอยู่

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบย้อนหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวแบบครอบคลุม ในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวที่มารับการดูแลรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยศึกษาจำนวนครั้งของการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และระดับความรุนแรงของอาการของภาวะหัวใจล้มเหลว ซึ่งจำแนกออกเป็นระดับที่ 1-4 ตามข้อจำแนกของสมาคมโรคหัวใจแห่งนิวยอร์ก กลุ่มตัวอย่างเป็นข้อมูลของผู้ป่วยภาวะ

หัวใจล้มเหลวทั้งหญิงและชายที่ได้รับการดูแลแบบครอบคลุมเป็นเวลา 12 เดือน จำนวนทั้งสิ้น 40 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย 2) ความเจ็บป่วยและการรักษา และ 3) จำนวนครั้งของการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และระดับความรุนแรงของอาการของภาวะหัวใจล้มเหลว โดยเครื่องมือดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจจำนวน 3 ท่าน และได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.94 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า

1. ผู้ป่วย ร้อยละ 25.00 มีการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำ โดยในจำนวนนี้ ร้อยละ 20.00 เป็นการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำภายใน 28 วันหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ร้อยละ 50.00 เป็นการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำภายใน 28 วัน หลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล และ ร้อยละ 30.00 เป็นการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำทั้งภายในและหลัง 28 วัน หลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

2. ก่อนเข้ารับการรักษาแบบครอบคลุมครบ 12 เดือน ผู้ป่วย ร้อยละ 20.00, ร้อยละ 40.00 และ ร้อยละ 40.00 มีระดับความรุนแรงของอาการของภาวะหัวใจล้มเหลวเท่ากับระดับที่ 4, ระดับที่ 3 และ ระดับที่ 2 ตามลำดับ ภายหลังเข้ารับการรักษา ผู้ป่วยร้อยละ 62.50 มีระดับความรุนแรงของอาการของภาวะหัวใจล้มเหลวลดลง โดยผู้ป่วยที่มีความรุนแรงระดับที่ 4 ลดลงมาเหลือระดับที่ 3 และระดับที่ 2 เท่ากับ ร้อยละ 15.00 และ ร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ผู้ป่วยที่มีความรุนแรงระดับที่ 3 ลดลงมาเหลือระดับที่ 2 และระดับที่ 1 เท่ากับ ร้อยละ 35.00 และ ร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ผู้ป่วยที่มีความรุนแรงระดับที่ 2 ลดลงมาเหลือ ระดับที่ 1 เท่ากับ ร้อยละ 2.50 และผู้ป่วย ร้อยละ 37.50 ที่มีความรุนแรงระดับที่ 2 ยังคงมีระดับเท่าเดิม

ผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว รวมทั้งทีมการดูแลสุขภาพควรให้การดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวแบบครอบคลุมต่อไป

Independent Study Title Effectiveness of Comprehensive Care for Heart Failure
Patients at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Miss Warin Wiangosot

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang Chairperson

Lecturer Rungsrit Kanjanavanit Member

ABSTRACT

Heart failure is a chronic and complex disease, which often leads patients to frequent hospitalization. Therefore, patients need to receive appropriate and continuing care to prevent from hospital readmission. The effectiveness of care for heart failure patients requires the health care team. Presently, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital has developed the protocol of care, called "Comprehensive Care for Heart Failure Patients". This health care team includes cardiologists, nurses, and other health care providers. The protocol of treatment and care involves heart failure patients and family. Treatment and care would start at the beginning of hospitalization to discharge. The evaluation of treatment and care would be performed during the follow-up time at the heart failure clinic. In addition, the treatment and care would be provided again in case of the health problem still exist.

This study is the retrospective study aiming to describe the effectiveness of comprehensive care for heart failure patients who attended at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The present study focused on the number of hospital readmission and the level of severity of heart failure symptoms as classified to I-IV by the New York Heart Association. Sample was the data of forty heart failure patients in both male and female who received 12

months of comprehensive care for heart failure patients. To obtaining the data, the used instrument was the Patient Recording Form including 1) the patient profile, 2) illness and treatment, and 3) the number of hospital readmission and the level of severity of heart failure symptoms. The content validity of the instrument was reviewed by three experts in cardiology. The Content Validity Index (CVI) was 0.94. Data were analyzed by using descriptive statistics. The findings of the present study was presented as follows:

1. Twenty five percent of the patients were rehospitalized. Twenty percent of these patients were readmitted with in 28 days of discharge, 50.00 % of these patients were readmitted after 28 days of discharge, and 30.00 % of these patients were readmitted during within 28 days of discharge to after 28 days of discharge.

2. Before receiving 12 months of the comprehensive care, the patients who had indicated the level of severity of heart failure symptoms as level IV, level III and level II were 20.00 %, 40.00 %, and 40.00 %, respectively. After receiving this comprehensive care, the level of severity of heart failure symptoms was decreased in 62.50 % of the patients. Fifteen percent and 5.00 % of these patients who had level IV decreased to level III and level II, in orderly. Additionally, 35.00 % and 5.00 % of these patients who had level III decreased to level II and level I, respectively whereas 2.50 % of these patients who had level II decreased to level I. Moreover, 37.50 % of the patients still remained stable at level II.

These findings can serve as a guideline for nurses which caring for heart failure patients. Furthermore, the health care team should be continuously provided the comprehensive care for heart failure patients.